

MINKÄLAINEN ON KEHITTYNEEN IHMISEN KUOLEMANJÄLKEINEN ELÄMÄ?

Pekka Ervastin esitelmä 2.3.1924

Kuolemanjälkeinen elämä käy meille selveemmäksi ja ymmärrettävämmäksi, kun opimme tuntemaan kehittyneiden ihmisten kuolemanjälkeistä elämää. Jos seuraamme ainoastaan tavallisten, jokapäiväisten ihmisten kuolemanjälkeisiä kokemuksia, silloin meidän on verrattain vaikea saada selvä kuva itse kuolemanjälkeisen elämän mysterioista ja mahdollisuuksista sentähden, että tuo niin sanottu kahtiajako, mikä tapahtuu kuoltua, se on probleemi, jota käytännöllisesti on vaikea ymmärtää näin edeltä käsin, jopa filosofisestikin vaikea ymmärtää, sillä ihmisen kaksinaisuus, hänen korkeampi ja alempi minänsä, se on arvoitus, probleemi useimmille ihmisille. Mutta kun me tutkimme kuolemanjälkeistä elämää myöskin sen laajempiin mahdollisuuksiin nähden, silloin ymmärrämme paremmin, mitä tuohon kuolemanjälkeiseen elämään oikeastaan sisältyy.

Mitä me tarkoitamme kehittyneimmillä ihmisillä? – Tahdon aivan teknillisesti sitä määritellä. – Kehittymätön ihminen on se, jonka ruumiillinen persoonallisuus on voimakkaampi, kehittyneempi, elävämpi kuin hänen sielullinen persoonallisuutensa. Mutta kehittynyt ihminen on semmoinen, jonka sielullinen persoonallisuus on voimakkaampi, vie ruumiillisesta elämästä voiton. Onhan meillä täällä maailmassa kehittyneitäkin ihmisiä, ihmisiä, jotka juuri vastaavat tätä määritelmää, enkä minä suinkaan ole tahtonut sanoa, että kehittyneitä ihmisiä olisi kovasti vähän. Ei ollenkaan, heidän lukunsa on verrattain suuri maailmassa vaikka heidän kesken on monta eri luokkaa, lajia, astetta. Mutta kehittyneiden ihmisten joukko alkaa niistä ihmisistä ja käsittää kaikki ne ihmiset, joissa

sielullinen persoonallisuus, sieluelämä, sielu on voimakkaampi ruumiillista persoonallisuutta.

Otetaampa aivan yksinkertainen, mutta kuvaava esimerkki. – Onhan maailmassa paljon ihmisiä, jotka ovat lahjakkaita toisessa tai toisessa suhteessa, esim. semmoisia, jotka ovat luonnolta saaneet hyvän äänen. On erittäin paljon ihmisiä joka yhteiskuntaluokassa, joilla on erinomaisen hyvä lauluääni, luonnolta saatuna. Mutta kuitenkin on aina maailmassa vain harvoja suuria laulajattaria ja laulajia. Mistä tämä riippuu? – Se riippuu siitä, että jokainen yksilö, jolla on luonnolta saatuja lahjoja, ei silti ole sielultaan niin voimakas, että hän osaisi jotain niistä tehdä. Jos joku ihminen tulee Carusoksi tai Adelina Pattiksi, suureksi laulajaksi, niin tämä edellyttää, että hänellä on erikoisesti tahdonvoimaa, hänen sielunsa on tietoinen ja voimakas, hän päättää käyttää lahjojaan elämässä, päättää tehdä niistä jotain. Hän aavistaa tai ei aavista, kuinka paljon surua, tuskaa, huolta ja vaivaa hänelle siitä koituu. Mutta aavisti tai oli aavistamatta, hän joka tapauksessa yrittää jotain taiteellisella alalla. Hän päättää kasvattaa itsestään laulajan, ja hän tekee sen.

Aina semmoinen ihminen, joka on menestystä saanut elämässä, hän on sielultaan voimakas olento, itsetietoinen, minätietoinen. Me voimme huomata, että tuo hänen minätietoisuutensa saattaa mennä yli äyräittänsä. Me voimme nähdä, että suuret ihmiset voivat olla hyvin itsetietoisia myöskin loukkaavalla tavalla, mutta tämä kuvaa vain sitä suurta sielunvoimaa, mikä heissä on. Sillä jos ei lahjakkaalla ihmisellä olisi tätä minuuden voimaa, ei hän olisi käyttänyt lahjojaan. Luonto aina anteliaalla kädellään siroittelee lahjojaan, mutta eivät kaikki siemenet nouse, kasva.

Kehittyneillä ihmisillä tarkoitan siis niitä ihmisiä, joilla on tavallista suurempi minä-voima, sielullinen voima, tavallista suurempi persoonallisuus, niinkuin me sanomme. Näitä ihmisiä voidaan sitten jakaa eri luokkiin, ja varsinkin, kun tutkimme

heidän kuolemanjälkeistä elämäänsä, niin huomaamme, kuinka eri luokkiin heitä voi jakaa.

En tahdo aloittaa nyt heti näistä tämmöisistä lahjakkaista ihmisistä, joista juuri oli puhetta, vaan tahdon ensin mainita yhden verrattain suuren tämmöisen sieluluokan, johon kuuluu sängen paljon yksilöitä, ja joissa tämä minätietoisuus ei ole sillä tavalla silmiinpistävä, kuin monessa lahjakkaassa ihmisessä saattaa olla. Nämä ihmiset ovat niitä, joita tahtoisin nimittää uskonnollisiksi ihmisiksi, mutta uskonnollisiksi silloin tämän sanan kauniissa, sisäisessä merkityksessä.

Näitä ihmisiä ovat ne, jotka eivät ainoastaan tahdo menestyä tässä maailmassa, tahdo olla mallikelpoisia ihmisiä tässä maailmassa, vaan jotka ennen kaikkea tahtovat, niinkuin voisi uskonnollisella kielellä sanoa, kelvata Jumalalle. Ne ovat niitä ihmisiä, jotka ymmärtävät, että elämässä on syvempiä, siveellisiä lakeja, jotka ymmärtävät, että nämä elämän siveelliset lait asettavat vaatimuksia ihmisille. Ihminen voi olla joko välittämättä jumalallisista laeista tai pitää niitä kunniassa. Ne ovat niitä ihmisiä, jotka vaativat itseltään enemmän kuin mitä heidän yhteiskunnallinen asemansa vaatisi heiltä. Päinvastoin se voisi vaatia ehkä muuta, kuin mitä he vaativat itseltään. Ne ovat niitä ihmisiä, jotka uskovat elämän korkeampiin arvoihin. Ja koska tämä määritelmä on oleva erittäin laaja, en tahdo kosketella heidän filosoofisia, jumalallisia käsityksiään; he voivat uskoa Jumalaan ja nimittää Häntä eri nimillä, he voivat uskoa elämään, jos semmoista nimeä pitävät parempana. He voivat ajatella mitä tahansa elämän metafysiillisistä arvoista, he voivat ajatella kuolemasta eri tavalla, mutta he kaikki uskovat kuolemanjälkeiseen elämään, ikuiseen elämään ja siihen ikuiseen, mikä ihmisessä piilee. He uskovat, että elämässä on henkinen sisältö.

Nämä tämmöiset ihmiset ovat elämässä saavuttaneet jonkinlaisen rauhan, heistä säteilee ulos rauhaa. Kun me semmoisia ihmisiä tapaamme, niin me huomaamme, mikä

ihmeellinen hyvä mieli ja rauha meihin pyrkii heistä, kuinka he ovat paljon voittaneet itsessään, kuinka he ovat luopuneet alemmasta, eläimellisestä itsestään, kuinka he ovat lempeitä, oikeamielisiä, suvaitsevaisia. Nämä tämmöiset ihmiset ovat todellisesti uskonnollisia ihmisiä minun mielestäni. Ne ovat semmoisia ihmisiä, joiden sisällä asuu hyvä tahto. Ja nämä tämmöiset ihmiset, ja minä edellytän, etteivät he ole erikoisesti tutkineet kuolemanjälkeisiä asioita, he ovat niitä kuvitelleet, ajatelleet niitä, mutta eivät tiedä mitään niistä, he ovat hyviä ihmisiä, jotka luottavat Jumalan hyvyyteen ja rakkauteen tai elämän oikeamielisyyteen ja ymmärtävät, että elämässä juuri kaikki henkinen, hyvä, totuus, oikeus, kauneus lopulta on vievä voiton.

Nämä ihmiset itse asiassa ovat elämänsä aikana vedonneet korkeampaan minäänsä. He ovat saaneet aikaan yhdyssiteen alemman persoonallisuutensa ja korkeamman minän välillä. Heistä ei rakkaus ja sydämen kirkkaus ole kaukana, heissä vallitsee yhteys ylempään ja alemman välillä. He ovat siis tavallaan ottaneet ylempää mukaan tähän persoonalliseen elämään. Ja kun he kuolevat, silloin me huomaamme, kun aivan kaikkia yksityiskohtia myöten tutkimme joka ikistä kohtaa heidän kuolemanjälkeisessä olotilassaan, että he eivät varsinaisesti herää ennekuin taivaassa.

Nämä ihmiset, jotka ovat hyviä maan päällä, jotka yrittävät olla ihmisiä, he kuoleman jälkeenkin kulkevat läpi tuonelan, läpi välitilojen kadottamatta mitään itsestään, jakautumatta millään tavalla. Se on kuin unetonta unta jonkun aikaa heillä. Kun he heräävät kuoleman jälkeen, he huomaavat olevansa taivaassa sen Jumalan luona, johon he ovat uskoneet. He huomaavat olevansa siinä elämässä, joka heille aina on ollut todellinen elämä. Ja se elämä sitten koristautuu tietysti kaikilla niillä hyveillä ja yksityisseikoilla, mitä on heidän ajatuksissaan ja mielikuvituksessaan liikkunut maallisen elämän aikana. Mitä he ovat elämän aikana kokeneet hyvydestä, oikeudesta, sitä he

tuhatkertaisesti suuremmassa ja rikkaammassa muodossa kokevat taivastilassa, ja heidän kuolemanjälkeinen elämänsä vie heidät varsinaisesti heti taivaaseen.

Me huomaamme siis, että heissä ei tapahdu tuota merkillistä kahtiajakoa kuoleman jälkeen, ei mitään eroittumista, ennenkuin toisessa kuolemassa. Heidän mennyt elämänsä astuu verrattain ehjänä elämän suureen muistikirjaan, siihen ihmeelliseen elämänkirjaan, joka on heidän omassa hengessään, sielussaan, omassa aurassaan.

Jos sitten siirrymme semmoisiin lahjakkaisiin ihmisiin, jotka tekevät täällä maan päällä jotain luovaa työtä, jotka ovat ajattelijoina, tiedemiehiä, taiteilijoina, runoilijoina, mitä tahansa henkisen elämän alalla, taikka myöskin voimakkaita toiminnan ihmisiä, ihmiskunnan hyväntekijöitä, valtiollisia johtajia, jopa sotapäälliköitäkin. Nämä tällaiset ihmiset ovat myöskin kehittyneitä sieluja. Ja voimme huomata, että heitä on kahdenlaisia: toisilla on toisenlainen temperamentti kuin toisilla. Muutamat heistä, noista lahjakkaita työntekijöistä ovat semmoisia, joita voisimme nimittää sanan varsinaisessa merkityksessä haaveilijoiksi, uneksijoiksi. He eivät ole koskaan ihan täydellisesti mukana tässä näkyväisessä elämässä. He ovat tässä näkyväisessä elämässä omaa itseänsä ainoastaan silloin, kun he suorittavat jotain työtä.

Ajatelkaamme esim. säveltäjää. Hän voi olla ihminen, joka ei tee mitään efektiä jokapäiväisessä elämässä, hän voi tuntua meistä hyvin uneksivalta, ehkäpä hermostuneelta, rauhattomalta, niin ettemme erikoisesti pane huomiota hänen persoonallisuuteensa. Mutta jos hän pääsee semmoisen soittokoneen ääreen, jota hän osaa soittaa, silloin me hämmästyimme, sillä me huomaamme, että hänen sielussaan piilee ihmeellistä voimaa, suuremmoista rauhaa. Hän voi silloin kutsua esille meidänkin sielussamme merkillistä rauhaa, autuutta. Hänen sielustaan tulvii siis meihin sävelten aalloilla sitä voimaa, mitä hänessä piilee. Ja hän osoittaa silloin, että hän on kehittynyt

sielu, voimakas olento, vaikka hän ei ole ihan mukana tässä jokapäiväisessä elämässä. Semmoisia ihmisiä kyllä on useita, joiden sielu on kehittynyt, vaikka se ei ole täydellisesti itsetietoinen ja mukana jokapäiväisessä elämässä.

Onhan vielä semmoisiakin ihmisiä, jotka eivät osaa edes tulkita tätä sisäistä lahjakkuutta. Nämä tämmöiset sisäisesti kehittyneet ihmiset, joiden sieluelämä on mahdollottoman rikas ja voimakas, ja jotka eivät ole ihan kotonaan tässä näkyväisessä elämässä, heidän elämänsä on kuoleman jälkeen erikoisempi, sillä silloin näyttäytyy ikäänkuin peilissä tämä fyysillinen elämä. Ja vaikka nämä ihmiset ovat tässä fyysillisessä elämässä tehneet paljon sellaista, mikä meidän mielestä voi olla syntiä, he ovat suorittaneet semmoisia tekoja, jotka meidän mielestä saattavat olla liian itsekkäitä ja ajattelemattomia, niin nämäkin teot, synnit ovat tapahtuneet heidän puoleltaan ainoastaan puolella huomiolla. Ja tämä saa aikaan sen merkillisen seikan, että kuoleman jälkeen heidän tuonelaelämänsä, astraalielämänsä on myöskin kuin unta. He katselevat sitä kuin syrjästä päin, sillä kun heidän varsinainen elämänsä on fyysillisestikin eletty korkeamman minän inspirationissa, niin he kuoleman jälkeen säilyttävät tuon inspirationiyhteyden korkeamman minänsä kanssa, niin että he kulkevat tuonelan läpi puolitajuissaan, mutta eivät jakaudu. He katselevat kaukaa sitä kärsimyselämää, mikä seuraa heidän fyysillistä vaellustaan. Kaikki erehdykset, synnit, väärät teot mitä mahdollisesti ovat tehneet, he kantavat omat hedelmänsä tuskissa kuoleman jälkeen, mutta kun nämä kummalliset sielut eivät fyysillisen elämänsä aikana olleet mukana noissa teoissa, eivät he kuoleman jälkeen ole täydellisesti mukana kärsimyksissä, se on kaikki kuin ulkopuolella heitä. Ja heidän varsinainen elämänsä on taivaassa.

Meidän ei tarvitse ajatella, ettei heistä jäisi jotain tuonelaan, kyllä heistä jää kuori, mutta se ei ole heitä itseään, he eivät itsekään pidä sitä omana itsenään. He tuntevat olevansa kotonaan siinä taivaassa, jossa he inspirationin hetkenä elävät maan päällä.

Sentähden hekin ovat esimerkkinä siitä, ettei ihmiselle pakosta tapahdu semmoinen toivoton kahtiajako, vaan hän säilyttää persoonallisen tietoisuutensa läpi elämän, läpi kuoleman.

Mutta on toisia lahjakkaita ihmisiä, on semmoisia, jotka eivät elä tällä tavalla tunteissa fyysillisen elämän aikana yksinomaan, vaan elävät älyssään, ovat älyssään erikoisesti mukana, ovat sangen itsetietoisia, intelligenttejä, voimakkaita. Niitä on myöskin paljon ja ne muodostavat toisen temperamenttiluokan. He ovat älykkäitä, spirituelleja ja mukana kaikissa toimissa. He ovat niinsanoaksemme itsetietoisia synnissä; kun he tekevät syntiä, elävät nautinnoissa, antavat he perää eläimelliselle itselleen. Silloin he ovat siinä aivan itsetietoisesti mukana, heidän nautintonsa on paljon suurempi, kuin tavallisen ihmisen, sillä he ovat älykkäitä. Heidän kärsimyksensä ovat myöskin paljon suurempia, sillä he ovat herkkätuntoisia.

Nämä tämmöiset lahjakkaat ihmiset ovat suureksi suruksi useinkin ympäristölleen, sillä se ei heitä ymmärrä, he ovat niin oikullisia olentoja, mutta älykkäitä, heidän kritiikkinsä on murhaava, heidän sanansa saattavat pistää. Kuoleman jälkeen ovat he siinä asemassa, että heillä säilyy itsetietoisuus paljon enemmän koko ajan kuin tavallisilla ihmisillä, myös tuonelassa ja astraalitasolla, niin että heillä ei tapahdu varsinaista kahtiajakoa ennenkuin taivaassa. He ovat persoonallinen itsensä kuoleman jälkeen.

Me voimme siis ymmärtää, että heidän tilansa kuoleman jälkeen voi olla suurtakin tuskaa, ja he ovat siinä itsetietoisesti mukana. Kun tutkimme kuolemanjälkeisessä maailmassa tuommoisten olentojen sieluntilaa, niin huomaamme, että he koettavat silloin säilyttää saman älykkäisyytensä ja spirituellisuutensa, mikä heillä oli fyysillisessä elämässä. He koettavat laskea leikkiä omista tuskistaan, mutta heitä sanomattomasti harmittaa, että ovat ikävässä tilassa, eivätkä voi tehdä mitään siitä päästäkseen, he ovat pakoitettut pahoittelemaan erehdyksiään menneen elämän aikana. Heidän täytyy parantaa

itseään, ja tämä kaikki heitä ärsyttää ja harmittaa ja tekee kuolemanjälkeisen elämän hyvin tuskaiseksi heille. Sillä kuten sanottu, se, että he säilyttävät persoonallisen tietoisuutensa, se tekee, että he kärsivät sanomattomasti. Mutta heillekin tietysti koituu levon, vapautuksen hetki, jolloin he saavat nukahtaa kuollakseen ja astuakseen ylös taivaassa.

Kaikissa näissä ihmisissä huomaamme, kuinka heidän sielunsa on keskittynyt, ja tämä se tekee heidän sielunsa voimakkaaksi. Heidän sielunsa on ollut elämän aikana keskittynyt määrättyyn työhön. Ja kun me korkeammalta kannalta arvostelemme heitä, niin voimme sanoa, että semmoiset ihmiset, jotka ovat syntyneet tähän maailmaan sisäisellä, sielullisella konsentrationikyvyllä, joka tekee heille mahdolliseksi suorittaa määrätyn tehtävän maailmassa, taiteellisen, yhteiskunnallisen tai valtiollisen tehtävän, semmoiset ihmiset siis, jotka pitkin elämäänsä pitävät mielessään ja silmiensä edessä ainoastaan tätä määrättyä omaa tehtäväänsä, he ovat itse asiassa täyttäneet siveellisen velvollisuutensa silloin, kun ovat tätä tehtäväänsä palvelleet. He ovat syvimmän siveellisen velvollisuutensa silloin täyttäneet. Tietysti, jos he olisivat muuten osanneet olla erinomaisia ihmisiä, olisi tämä ollut heille kaikella tavalla eduksi. Me emme ole millään tavalla oikeutetut arvostelemaan, vielä vähemmän tuomitsemaan heitä, jos huomaamme, että heissä on persoonallisia vikoja, jos vain he suorittavat oman elämäntehtävänsä, sillä heidän sielunsa, kun se on keskittynyt siihen, minkä he ovat tätä elämää varten saaneet tai valinneet itselleen tehtäväkseen, silloin täyttää työnsä, kun se suorittaa tuon tehtävän.

Sentähden myöskin todella lahjakkaat ja nerokkaat ihmiset ainoastaan kykenevät tähän, sentähden ainoastaan semmoiset ihmiset ovat vapaat kaikesta arvostelusta. Me tiedämme, että on ollut historiassa monta ihmistä, jotka ovat rikastuttaneet taidetta tai tehneet muulla tavalla elämämme rikkaammaksi, me tiedämme, että monet semmoiset ovat olleet persoonallisesti

puutteellisia. Me tiedämme oman maamme historiassa semmoisia, jotka eivät ole osanneet täyttää semmoisia mittapuita, joita mielellämme asettaisimme heille, mutta kun me huomaamme, että he ovat suorittaneet oman elämäntehtävänsä, ei meillä ole mitään tekemistä heidän persoonallisten puutteellisuksiensa kanssa. Niistä he suoriutuvat kuolemanjälkeisessä elämässä, niistä tuskin tulee mitään karmaa tulevaan elämään, sillä he itse minuuksina tekevät tunnollisesti, mitä heidän tulee tehdä, ja sen asian he ratkaisevat itse oman Jumalansa kanssa.

Mutta sen opin kuolemanjälkeisen elämän suhteen me saamme, että kuta sielullisesti voimakkaampi ihminen on tässä näkyväisessä maailmassa, sitä enemmän hän säilyttää tuota samaa sielullista itsetietoisuutta kuoleman jälkeen.

Nyt tahdomme katsoa niitä ihmisiä, jotka tässä näkyväisessä elämässä ovat erikoisesti ajatelleet ja tutkineet kuolemanjälkeisiä asioita, siis semmoisia ihmisiä, joita meidän aikanamme nimitetään spiritisteiksi, teosoofeiksi, salatieteilijöiksi, pyrkijöiksi y.m. niitä ihmisiä, jotka eivät ole itse omassa persoonassaan vielä kyenneet lähtemään kuoleman tuonpuoleiseen maailmaan itse siellä kokeakseen ja tutkiakseen, mutta joiden maailmankatsomukseen on sisältynyt selviä piirteitä, käsityksiä kuolemanjälkeisestä elämästä, ja käsityksiä, joista väitetään, että ne pitävät paikkansa – ja syystä väitetään. Jos esim. kristitty pappi sanoo meille, että kuoleman jälkeen ihminen on haudassa ja joutuu sitten ikuiseen kadotukseen tai autuuteen, niin me emme ota semmoista lukuun, sillä semmoinen väite ei ole pätevä, sillä se ei ole lähtenyt hänen tiedostaan, vaan luulostaan. Hän on lukenut raamattua ja luullut, että siellä niin sanotaan. Me emme ota semmoisia lukuun, vaan otamme lukuun ainoastaan enemmän tai vähemmän pätevät lausunnot kuolemanjälkeisestä elämästä, jotka ovat saadut joko spiritistisellä tai okkultisella tavalla, viisailta ihmisiltä, jotka ovat niitä tutkineet itse tai saaneet tietoja vainajien hengiltä.

Nämä tämmöiset ihmiset, joista nyt on puhe, he tutkivat tällä tavalla mahdollisimman tarkkaan kuolemanjälkeistä elämää ja muodostavat itselleen siitä käsityksen. Astraalisesta elämästä heillä on semmoinen käsitys, että se on sängen paljon tämän näkyväisen elämän kaltaista. Fyysillisen ruumiin kuoltua me emme makaa haudassa, vaan olemme eläviä sieluja, henkiolentoja, jotka ovat puettuja ruumiiseen. Näillä ihmisillä on käsitys sekä tuonela- että taivaselämästä. He ovat tulleet vähitellen vakuutetuiksi siitä, että kuoleman jälkeen elämää on, ja että tämä elämä on tämän näkyväisen elämän jatkamista ainoastaan ilman tätä näkyväistä, fyysillistä ruumista.

Ja kun me nyt otamme lukuun, että tämä käsitys kuolemanjälkeisestä elämästä on enemmän tai vähemmän oikeudenmukainen, pääpiirteissään oikea, silloin me ymmärrämme, että ne ihmiset, joilla elämänsä aikana on ollut selvät käsitykset kuolemanjälkeisestä elämästä, että he ovat toisessa asemassa kuoleman jälkeen kuin muut. Onhan ero aivan sama, kuin semmoisen ihmisen, joka matkustaa toiseen maahan, ja jo on lukenut monellaisia kirjoja tuosta maasta, on ehkä keskustellut jonkun kanssa, joka on siitä maasta tullut, on ehkä tutustunut tuon maan kieleen ja sitten lähtenyt sinne, onhan ero semmoisen ihmisen ja toisen ihmisen välillä, joka matkustaa vieraaseen maahan tietämättä mitään siitä, mitä kieltä siellä puhutaan, minkälaisia ihmiset ja luonto siellä ovat. Me emme nykyaikana enää matkusta aivan umpimähkään, se osoittaisi, että me vielä olemme verrattain sivistymättömiä: jos vähänkään tahdomme kulkea sivistyneistä, silloin me edeltä käsin otamme selvää siitä maasta, johon tahdomme matkustaa.

Tästä huomaamme, kuinka me itse asiassa menettelemme sivistymättömästi ja epäviisaasti, kun emme ollenkaan tahdo ottaa selvää siitä maasta, maailmasta, tilasta, johon joudumme kuoleman jälkeen. Jos meille tuo asia on aivan yhdentekevä, jos sanomme: sittenhän sen näkee, kun kuolee, – niin silloin me menettelemme epäviisaasti. Miksi emme nöyrästi sanoisi: tuo asia

on tavattomasti mielenkiintoinen. Sillä vaikkakaan ei ole sanottu, että meidän tulee matkustaa johonkin Mesopotamiaan, niin on kuitenkin aivan varmaa, että meidän täytyy muuttaa tuonelaan.

Miksi siis ihminen ei saisi olla huvitettu niistä asioista, jotka koskevat elämää tuonelassa? Miksi hän ei saisi semmoisia asioita harrastaa, miksi häntä pidetään toisten mielestä sivistymättömänä, kun hän semmoisia asioita ajattelee, eivätkö nuo oppineet ihmiset silloin huomaa, että he itse asettuvat sivistymättömän ihmisen kannalle? – Mistä ajatteleva ihminen voi olla enemmän huvitettu, kuin kuolemanjälkeisestä elämästä, joka hänelle niin varmasti aukenee? Miksi hän sanoisi edeltä käsin: ei siitä voi mitään tietää. Sillä hän juuri ilmaisee oman mitättömyytensä, kun tekee itsensä kaikkein viisaammaksi ja asettaa naurettavaan valoon ne ihmiset, jotka tietävät. Mutta heidän kannaltaan hän itse joutuu naurettavaan valoon sanomalla, ettei kuolemanjälkeisestä elämästä voi mitään tietää. Ja niitä ihmisiä on sentään verrattain paljon meidänkin ajanamme, jotka niin sanovat ja kerskailevat suuresta kulttuuristaan, ja kuitenkin matkustaminen siihen maahan on varmin hetki jokaiselle.

Pitäkäämme siis kunniaassa, arvossa niitä ihmisiä, jotka koettavat tutkia näitä kuolemanjälkeisiä asioita. Ja ne, jotka jotain niistä asioista tietävät, sanovat, että ne ihmiset, jotka eivät ole olleet rikkiviisaita, vaan ovat koettaneet nöyrästi tutkia elämän probleemia maan päällä, ne ihmiset ovat kuoleman jälkeen erikoisessa asemassa. Sillä kuolemansa jälkeen ihminen, kukin sielu, on aivankuin rajoitettu omaan itseensä, hän on kuin heitetty oman maailmansa ja itsensä turviin. Hän ei voi tuntea veljeyttä, vapautta sillä tavalla, kuin tässä näkyväisessä maailmassa, että me olemme täällä monta ihmistä, voimme tehdä työtä, tutkia, keskustella. Kuolemanjälkeisessä elämässä ihminen tietysti tuntee yhteyttä satojen ja tuhansien henkien kanssa, he kulkevat yhdessä joukossa, mutta se on kaikki, niinkuin lampaat ovat yhdessä laumassa, se on kuin nuo sielut olisivat samassa virrassa,

pyörremyrskyssä, he eivät voi päästä erilleen toisistaan, he ovat rikostovereita, vapautta, veljeyttä ei ole olemassa.

Mutta nyt on semmoinen ihmeellinen käännekohta tapahtunut, joka on pantu alulle jo aikoja sitten, mutta varsinkin meidän päivinämme päässyt suurempaan vauhtiin, ja se on, että ne ihmiset, joiden äly on maan päällä ollut niin herännyt, että he ovat koettaneet tutkia noita asioita, he ovat tullessaan tuonelaan tuoneet mukanaan tuon heränneen älyn, tutkimushalun, tuon näkemishalun. Ja he ovat muodostaneet aivan kuin erikoisen veljeskunnan tuossa kuolemanjälkeisessä tilassa, joukon, jolla on samat vaistot, tunteet, pyrkimykset, ja jotka siis kyllä muodostaisivat itsestään lauman samassa merkityksessä, kuin noiden toisten sielujen laumat, mutta jotka tulevat erikoisiksi sen kautta, että tämän lauman tunnusmerkit eivät ole inhimillisesti toivottomia vapauden ja veljeyden suhteen, vaan päinvastoin. Semmoinen ihminen, joka pitää silmänsä auki, kun tulee kuolemanjälkeiseen tilaan, joka siis koettaa säilyttää tietoisuutensa kuoleman jälkeen, semmoinen ihminen joutuu siihen erikoisasemaan, että häntä voidaan auttaa, häntä voidaan enemmän auttaa, kuin toisia vainajia, voidaan suorastaan opettaa ja kasvattaa, eikä ainoastaan sillä tavalla, että hänen omalle sielunlalleen olisi siitä hyötyä, vaan sillä tavalla, mikä taas kasvattajien mielestä on paljon tärkeämpää, että hänestä voi olla hyötyä näkymättömässä maailmassa.

Semmoiset ihmiset siis, kuten teosoofit, salatieteilijät, millä nimellä tahtoo heitä nimittää, joilla on enemmän tai vähemmän oikea käsitys kuolemanjälkeisestä elämästä, heidät otetaan erikoisella huolella vastaan toisella puolella. Heille sanotaan: „Nyt, kun olette tänne joutuneet, tahtoisitteko viettää aikanne ainoastaan omissa sielullisissa kokemuksissa, syventyä ainoastaan itseenne, niinkuin nämä toiset tekevät, vaan tahdotteko ruveta tekemään työtä tässä maailmassa?“ – Ja silloin nämä ihmiset, ainakin useat heistä, ehkä useimmat heistä, riemulla vastaavat: „Ei mitään sen suloisempaa ole kuin se, että voin tehdä

työtä täällä, voin palvella täällä; se on minulle suurin ilo.“ – „No niin, koska sinulla on tällainen hyvä ja vilpityn halu, niin tule kouluun, ja sitten, kun olet sen käynyt, saat liittyä toiseen tai toisen auttajajoukkoon, sillä niitä on meillä monenlaisia täällä.“ –

Nuo vainajat joutuvat siis kouluun, ja siellä heille opetetaan yhtä ja toista, ja sitten, kun ovat valmiit, oppineet yhden ja toisen asian, josta ei muuten sovi kertoa täällä, he saavat liittyä mihin auttajajoukkoon tahansa. Yksi auttajajoukko auttaa niitä vainajia – vainajat jaetaan eri luokkiin – jotka äkillisen kuoleman kautta ovat joutuneet sinne. Toinen joukko auttaa niitä sieluja, jotka tulevat toiselle puolelle huonosti valmistettuina. Me tiedämme kaikki, että täällä kristikunnassa esim. on vallalla semmoinen käsitys kirkollisissa, uskonnollisissa piireissä ja lahkoissa, että ihminen on huono, syntinen olento, ja että hänen syntitaakkansa on hyvin paha, vaarallinen, ja että hänen siis pitäisi muistaa, kuinka syntinen ja huono hän on varsinkin kuollessaan, sillä jos hän ei ole aivan muserrettu tuossa synnintunnessaan, niin huonosti hänen käy kuoleman jälkeen. –

Mutta kun ihminen on tullut toiselle puolelle ainoastaan synnintunto mukanaan, kun häntä on peloiteltu vapisemaan Jumalan vanhurskauden edessä, niin hän joutuu suureen kärsimykseen ja tuskaan. Sen sijaan siis, että meidän pappimme pitäisivät huolta jonkun kuolevan viimeisistä hetkistä, että lohduttaisivat häntä ja kääntäisivät hänen mielensä Jumalan rakkauden puoleen ja antaisivat hänen ymmärtää, että tämä elämä on raskas, ketään emme kykene tuomitsemaan, sen sijaan he peloittelevat Jumalan vihalla. Heidän pitäisi lohduttaa ja sanoa, että Jumala tietää kaikista paraiten, kuinka raskas tämä elämä on, kuinka täynnä se on vaaroja ja viettelyksiä. Ei ihminen kuoleman hetkellä enää voi muuttaa elämänsä, ei se paremmaksi tule, että hän joutuu tuskaan ja pelkoon, päinvastoin olisi parempi, jos hän voisi ajatella, kuinka suuri elämä on, kuinka ihmeellinen on elämä ja kuolema, kuinka merkillinen on se henki, Jumala, joka on kaiken takana, joka antaa meidän käydä synnin ja kärsimyksen

koulua, joka antaa meidän myöskin iloita, joka tietää tämän kaiken ja rakastaa meitä kaikkia.

Semmoinen neuvo kuolevalle on ainoa oikea. Hänen pitää tuntea, että elämän pohjasävel on ikuinen rauha ja rakkaus. – Mutta koska niin ei ole, niin vainajat tulevat toiselle puolelle mitä hirmuisimmassa tuskassa, epätietoisuudessa ja epäilyksessä. Ja nämä epäilykset eivät anna hänelle edes sitä rauhaa, että hän pääsisi tuonelaan, vaan saavat aikaan sen, että hänellä on jonkin verran persoonallista tietoisuutta mukana. Sentähden on niin tavallista, että kuoleman jälkeen ihmiset yleensä ovat tietoisia jonkin aikaa, ovat omaa itseään. Näitä ovat usein vainajat, jotka esiintyvät spiritistisissä istunnoissa, he eivät ole silloin vielä päässeet tuonelaan.

Ja kuta suurempi tällaisten vainajien sielullinen vaikeus on, sitä enemmän ovat he avun tarpeessa siellä. Nyt on siis vartavasten kokoonpantuja auttajajoukkoja, jotka koettavat näitä sieluja lohduttaa ja auttaa.

Sitten on myöskin semmoisia vainajia, auttajia, jotka saavat olla tekemisissä maanpäällisten ihmisten kanssa. Sillä jos totta puhumme ja sanomme, niinkuin asiat ovat, niin spiritistinen liike, joka alkoi viime vuosisadan puolivälissä, pantiin alulle näkymättömän maailman puolelta. Eihän semmoista liikettä aina ole ollut, onhan kyllä aina ollut ihmisiä, jotka ovat kutsuneet esille vainajia ja koettaneet päästä yhteyteen heidän kanssaan, mutta ei ennen ollut varsinaista liikettä, kuten tämä spiritistinen liike, joka on suorastaan sitä laatua, että henkimaailma pyrkii meidän yhteyteemme, ja aloite on tehty toisesta maailmasta päin.

Sentähden on noiden vainajien joukossa, jotka auttavat semmoisia, jotka valmistuvat ikäänkuin suojelushengiksi tai henkijohtajiksi spiritistisissä istunnoissa. En sano, että tämä tulisi aina olemaan, se ehkä on ohimenevä ilmiö, sentähden, että se ei näytä olevan luonnollinen ja terveellinen. Mutta se on joka tapauksessa ilmiö, joka on saatu aikaan henkimaailman puolelta,

ja se on myöskin ymmärrettävissä vasta silloin, kun pääsemme selville semmoisista asioista, joista nyt on ollut puhetta.